



Prof. Irena Hausmanowa-Petrusewicz (1917-2015)

z domu Ginsburg, była jedną z najwybitniejszych, światowych specjalistek w dziedzinie neurologii. Pani Profesor była pionierką polskiej neurobiologii. Ze stworzonym przez siebie Zespołem osiągnęła najwyższy światowy poziom. Prowadzone przez nią badania, w tym molekularne i genetyczne, pozwoliły na zgłębienie etiopatogenezy wielu chorób obwodowego układu nerwowego i mięśni, zwłaszcza rdzeniowego zaniku mięśni, miastenii czy nukleopatii. Dowodem uznania dorobku naukowego jest liczba cytowań prac autorstwa Pani Profesor i Jej Zespołu — ich liczba przekracza kilka tysięcy. Profesor Irena Hausmanowa-Petrusewicz była ambasadorką nie tylko polskiej neurologii, ale całej medycyny. Siłą twórczego pojmowania nauki przez Panią Profesor była umiejętność połączenia kliniki z najnowszymi zdobyczami biologii.

Profesor Irena Hausmanowa-Petrusewicz była absolwentką Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, uzyskując dyplom w 1941 roku, a następnie nostryfikując go na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Całe swoje życie zawodowe związała z Kliniką Neurologii Akademii Medycznej w Warszawie. Stopień naukowy doktora nauk medycznych uzyskała w 1948, a doktora habilitowanego w 1951 roku. Od 1958 roku do czasu przejścia na emeryturę w 1989 roku pełniła funkcję Kierownika Katedry i Kliniki Neurologii. Uzyskała tytuł profesora zwyczajnego. W 1989 roku Profesor rozpoczęła pracę w Instytucie Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. Mirosława Mossakowskiego Polskiej Akademii Nauk (PAN), organizując Zespół Kliniczno-Badawczy Chorób Nerwowo-Mięśniowych.

W latach 1974–1984 była Prezesem Polskiego Towarzystwa Neurologicznego (PTN), ugruntowując i wzmacniając jego pozycję w świecie nauki i jako organu opiniotwórczego w wielu aspektach praktyki klinicznej. W dowód zasług dla środowiska nadano Pani Profesor tytuł Prezesa Honorowego PTN i Członka Honorowego PTBUN. Była też Wiceprezesem Światowej Federacji Neurologicznej, członkiem założycielem Grupy Badawczej Mięśni tej Federacji, członkiem Europejskiej Federacji Towarzystw Neurologicznych, a ponadto członkiem rzeczywistym PAN, członkiem Komitetu Nauk Neurologicznych PAN, należała do Polskiego Towarzystwa Neurofizjologii Klinicznej, była przewodniczącą Rady Naukowej Polskiego Towarzystwa Zwalczenia Chorób Mięśni, członkiem rad naukowych wiodących jednostek badawczych: Instytutu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN, Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej PAN, Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie.

Profesor Irena Hausmanowa-Petrusewicz miała wyjątkową osobowość. Była obdarzona nie tylko wspaniałym umysłem, ale także wielką kulturą, elegancją i ciepłem. Była wzorem i wychowawczynią dla wszystkich powojennych pokoleń polskich neurologów.

(w nocie wykorzystano m.in. materiały PTN)

Najwybitniejsze publikacje:

[Charcot-Marie-Tooth type 4B is caused by mutations in the gene encoding myotubularin-related protein-2.](#)

Bolino A, Muglia M, Conforti FL, LeGuern E, Salih MA, Georgiou DM, Christodoulou K, **Hausmanowa-Petrusewicz I**, Mandich P, Schenone A, Gambardella A, Bono F, Quattrone A, Devoto M, Monaco AP.

Nat Genet. **2000** May;25(1):17-9. (**liczba cytowań 305** wg Web of Science Core Collection)

[The inner nuclear membrane protein emerin regulates beta-catenin activity by restricting its accumulation in the nucleus.](#)

Markiewicz E, Tilgner K, Barker N, van de Wetering M, Clevers H, Dorobek M, **Hausmanowa-Petrusewicz I**, Ramaekers FC, Broers JL, Blankesteyn WM, Salpingidou G, Wilson RG, Ellis JA, Hutchison CJ.

EMBO J. **2006** Jul 26;25(14):3275-85. (**liczba cytowań 112** wg Web of Science Core Collection)

[Ultrastructural abnormality of sarcolemmal nuclei in Emery-Dreifuss muscular dystrophy \(EDMD\).](#)

Fidziańska A, Toniolo D, **Hausmanowa-Petrusewicz I**.

J Neurol Sci. **1998** Jul 15;159(1):88-93. (**liczba cytowań 76** wg Web of Science Core Collection)

[Architectural abnormalities in muscle nuclei. Ultrastructural differences between X-linked and autosomal dominant forms of EDMD.](#)

Fidziańska A, **Hausmanowa-Petrusewicz I**.

J Neurol Sci. **2003** Jun 15;210(1-2):47-51. (**liczba cytowań 61** wg Web of Science Core Collection)

[SIMPLE mutations in Charcot-Marie-Tooth disease and the potential role of its protein product in protein degradation.](#)

Saifi GM, Szigeti K, Wiszniewski W, Shy ME, Krajewski K, **Hausmanowa-Petrusewicz I**, Kochanski A, Reeser S, Mancias P, Butler I, Lupski JR.

Hum Mutat. **2005** Apr;25(4):372-83. (**liczba cytowań 59** wg Web of Science Core Collection)